

ÅRSMELDING FOR 2009, HANDLINGSPROGRAM OG BUDSJETT FOR 2010

Organisering:

Styringsgruppene for Vannområde Leira og Vannbruksplan Nitelva vedtok i sak 02/08 å opprette felles prosjektorganisering for Vannområde Leira - Nitelva. Kommunene i vannområdet har siden bekreftet organiseringen og finansieringen med egne vedtak.

Prosjektet er styrt av en styringsgruppe der alle kommuner, dvs. Fet, Gjerdrum, Gran, Lunner, Lørenskog, Nannestad, Nittedal, Oslo, Rælingen Skedsmo, Sørums og Ullensaker, er representert. I tillegg er Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Akershus fylkeskommune og Akershus Bondelag observatører i styringsgruppa.

I 2009 er det operert med en administrativ prosjektgruppe for kommunene i Vannområde Leira, og en tilsvarende prosjektgruppe for Vannbruksplan Nitelva. I begge prosjektgruppene har det vært representanter for Fylkesmannen i Oslo og Akershus (Miljøvern- og Landbruksavdelingen) og Akershus fylkeskommune.

For Vannområde Leira er Temagruppe Landbruk, Temagruppe Kommunalteknikk og Temagruppe Økologi videreført. Slike faggrupper er ikke opprettet for Vannbruksplan Nitelva.

I tillegg er det etablert en administrativ overvåkingsgruppe og en faggruppe for "Spredte avløp". Her deltar representanter fra flere Romerikskommuner enn kommunene i de to vassdragene. Disse to gruppene jobber i tilslutning til vannområdeprosjektet selv om de ikke er en del av prosjektorganiseringen. Prosjektleder kaller inn overvåkingsgruppa og møter fast i faggruppe "Spredte avløp".

Møtevirksomhet i 2009:

Tabell 1 oppsummerer møtevirksomheten i 2009.

Tabell 1 Møteaktiviteten i 2009

Gruppe	Antall møter
Styringsgruppa for Vannområde Leira	1
Styringsgruppa for Vannbruksplan Nitelva	1
Styringsgruppa for Vannområde Leira - Nitelva	1
Prosjektgruppa for Vannområde Leira	6
Prosjektgruppa for Vannbruksplan Nitelva	1
Referansegruppe for Vannområde Leira	3
Temagruppe Landbruk for Vannområde Leira	2
Temagruppe Økologi for Vannområde Leira	1
Temagruppe Kommunalteknikk for Vannområde Leira	1

I tillegg har det vært 4 møter i overvåkingsgruppa og 5 møter i arbeidsgruppe "spredte avløp". Begge disse gruppene har som nevnt representanter for kommunene i begge vassdrag, samt fra noen andre kommuner.

Oversikt over medlemmene i de ulike gruppene er gitt i vedlegg 1.

Saker/aktiviteter i 2009:

I tabell 2 er gitt en oppsummering av noen av aktivitetene i 2009. I tillegg er det i vedlegg 3 gitt en oversikt over relevant aktivitet i de aktuelle kommunene.

Tabell 2 Status for aktiviteter i 2009

Aktiviteter	Status/merknader
Infostrategi	
Opprette web-side	Nettside for vannområdet (www.elveliv.no) klar i desember 2009.. Akershus Fylkeskommune har gitt kr. 50.000,- i støtte, kostnad kr. 53.202,- (eks. mva)
Informere referanseorganisasjoner og kommuner direkte om overvåkingsresultatene etter hvert som de foreligger	Fremlagt referansegruppemøte 18.03.09
Sende overvåkingsresultatene til mediene i vannområdet. Alle framskritt bør publiseres positivt	Tatt kontakt med Romerikes Blad for oppslag - ingen respons
Utarbeide og publisere populærversjon av tiltaksanalysen så snart denne er kvalitetssikret til tilfredsstillende nivå	Populærversjonen utarbeides når tiltaksanalysen og kortversjonen er helt klar
Informasjonsmøte/folkemøte - planlagt høsten 2009	Ikke avholdt. Tiltaksanalysen må være helt klar
Tiltaksanalyse for Leiravassdraget	
Ferdigstille tiltaksanalysen for Leiravassdraget	Analysen er i løpet av 2009 videreutviklet på følgende tema: <ul style="list-style-type: none"> Nye justerte beregninger for andel naturlig avrenning av fosfor til vassdraget. Utarbeidet bedre og mer presise anslag for kostnader og kost/effekt ved aktuelle kommunaltekniske tiltak. Analysen framstår nå med bedre og mer presis rangering av alle aktuelle tiltak. Tiltaksanalysen samt kortversjonen lagt ut på hjemmesiden. Behov for noen oppdateringer
Kartlegge tilstand av hydrotekniske anlegg i landbruket	Mottatt prosjektrapport fra Bioforsk, kostnad kr. 310.000,-.
Følge opp landbruksiltak - rådgiving	Gjennomført Delprosjekt "Gratis miljøråd i landbruket" i regi av Romerike Landbruksrådgiving. Finansiert av Fylkesmannen Oslo og Akershus - infomidler - kr. 100.000,-. Prosjektrapport foreligger. 14 gårdsbruk i Nannestad og Gjerdrum har fått sine miljøråd.
Andre oppgaver	
Følge opp overvåkingsprogrammet i samarbeid med Fylkesmannen og NIVA	Vassdragsovervåkingen skjer i tråd med programmet. Evaluering og forslag til justeringer foreligger. Finansiert med kr. 70.000 fra Fylkesmannen
Avklare aktuelle finansieringspartnere til overvåkingen	Ikke utført - mangler juridiske virkemidler
Følge opp tiltaksanalysen for Nitelva - klassifisering	Liten aktivitet i prosjektet. Tiltaksanalyse for Nitelva foreligger, men må oppdateres etter klassifiseringen.
Kartlegging av tilstand av hydrotekniske anlegg i landbruket i to delnedbørfelt i Nitelvavassdraget	Mottatt prosjektrapport fra Bioforsk, kostnad kr. 160.000,-.
Forbedre virkemidler – både økonomiske og juridiske	Identifisert i tiltaksanalysene. Spilt inn til regionale og statlig myndigheter i høringer og ved annen kontakt
Sikre bedre fremtidige standarder, normer og rutiner for hele vannområdet	Arbeid med felles veiledning knyttet til oppgradering av spredte avløp startet
Vurdere rapporteringsrutinene. Slik avrapportering kan sammenholdes med resultater av vassdragsovervåkingen	Rapportering i dag skje via Kostra, RMP og årsmelding. Forventet at vannregionmyndigheten vil komme med en rutine

I tillegg er følgende arbeidsoppgaver gjennomført:

- Avgitt høringsuttalelse og gitt faglige innspill til forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet for Vannregion Glomma/Indre Oslofjord. Høringsuttalelsen ble behandlet av styringsgruppe for Vannområde Leira og oversendt kommunene i Leiravassdraget for egne uttalelser til vannregionmyndigheten, dvs. Fylkesmannen i Østfold.

- Avgitt høringsuttalelse til forskrift om krav til jordarbeiding og miljøtiltak. (Vannområde Leira - Nitelva ble ikke del av virkeområdet for forskriften i 2009)
- Deltatt i møter og seminarer knyttet til avløpsslam (NRA, VEAS, Norsk Vann), kostnadsstudier landbruk (Norsk institutt for landbruksforskning, NILF), evaluering av vannområdeorganisering planfase 1 (Norsk institutt for by- og regionforskning, NIBR), aktuelle samlinger i regi av Fylkesmannen, Vannregion Glomma, Vannforeningen, Vannområde Morsa.
- Gjennomført minst ett møte med fagadministrasjonene i hver av kommunene i vannområdet, unntatt Gran, Lunner og Oslo.

Arbeidsgruppe "spredte avløp" har satt igang arbeid med felles veileder knyttet til oppgradering av spredte avløp i kommunene i vannområdet.

Regnskap 2009

Regnskapet for 2009 for både prosjekt Vannområde Leira - Nitelva og for vassdragsovervåkingen fremgår av vedlegg 2. I tabell 3 er det gitt en oversikt over bruken av alle tildelte skjønnsmidler og tilskuddsmidler fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, samt tilskuddsmidler fra Akershus fylkeskommune.

Tabell 3 Oversikt over bruken av skjønnsmidler og tilskuddsmidler

Type midler	Tildelt kr.	Brukt til/planlagt brukt til	Utbetalt, kr. (eks. mva)
<i>Fra Fylkesmannen</i>			
Skjønnsmidler 2006 Leira	250.000	Tiltaksanalyse Leira (NIVA, Bioforsk, NVE)	250.000
Skjønnsmidler 2006 Nitelva	200.000	Tiltaksanalyse Nitelva (NIVA, Bioforsk)	200.000
Skjønnsmidler 2007 Leira	310.000	Tilstanden av hydrotekniske anlegg i hele vassdraget	310.000
Skjønnsmidler 2007 Nitelva	350.000	<ul style="list-style-type: none"> • Tilstanden av hydrotekniske anlegg i to delneborfält • Sedimentundersøkelse - miljøgifter 	160.000 87.460
Skjønnsmidler 2008 Leira	350.000	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge status for P-AL i dyrka jord • Kartlegge status for oppfølging av miljøplan i jordbruket • Kartlegge kilder til miljøgifter • Revidere overvåkingsprogrammet 	-
Tilskudd 2006 – Nitelva	35.000	P-AL-tall og effekt av vegetasjonssoner	35.000
Tilskudd 2008 - Leira	35.000	Vassdragsovervåking i Leira	35.000
Tilskudd 2009	28.426	Kartlegging av status for fisk	-
Tilskudd 2009	70.000	Forslag justering overvåkingsprogram	70.000
<i>Akershus fylkeskommune</i>			
Tilskudd 2006 - Leira	90.000	Tilleggsutredninger - tiltaksanalyse <ul style="list-style-type: none"> • P-AL-tall landbruket • TEOTIL – beregninger • Digitalisering av kart • Beregning av erosjon ved alt i stubb 	20.000 10.000 5.400 13.000
Tilskudd 2006 - Nitelva	75.000	Tilleggsutredninger - tiltaksanalyse <ul style="list-style-type: none"> • P-AL- tall i landbruket • Effekt av vegetasjonssoner 	60.000
Tilskudd 2007 - Leira	65.000	Faktaark og utarbeidelse av populærverson av tiltaksanalysen	-
Tilskudd 2007 - Leira	20.000	Opprette hjemmeside	53.202
Tilskudd 2009 - Vannområde Leira/ Nitelva	50.000	Hjemmeside	
Sum	1.928.426		1.309.062
Ikke benyttede midler			619.364

For 2008 ble det ikke innvilget skjønnsmidler for arbeidet i Nitelva. På bakgrunn av opplysninger om at skjønnsmidler ikke lenger ville bli brukt til arbeidet i vannområdene, ble det ikke søkt skjønnsmidler for noen av vassdragene i 2009.

Utenom Vannområdets budsjett har SFT/Fylkesmannen bekostet og administrert følgende

- Klassegrenser for næringsalter i leirvassdrag. Bioforsk og NIVA
- Naturlig bakgrunnsavrenning i Leira, Bioforsk
- Status for elvemuslinger i Leira og status for fisk i Nedre Leira. Kjell Sandås/ Åge Brabrand
- Tiltak på avløpsnett i Leiras avløpsfelt. Sivilingeniør Svein Endresen AS

Handlingsprogram

Forslag til handlingsprogram fremgår av tabell 4.

Tabell 4 Forslag til handlingsprogram

Aktivitet	Ansvarlig	Tidsramme
<i>Bestemmelser i vannforvaltningsforskriften</i>		
Fullkarakterisering i Nitelvavassdraget	Fylkesmannen/ prosjektleder	2010 - 2011
Avklare "vesentlige spørsmål" i Nitelvavassdraget og avgi høringsuttalelse	Prosjektleder	2011 - 2012
Kartlegging beskytta området i Nitelvavassdraget	Prosjektleder	2011 - 2012
Vurdere nytt overvåkingsprogram	Prosjektleder/økologigruppa	2010 - 2012
Avgi høringsuttalelse til planprogram for forvaltningsplan - planperiode 2	Prosjektleder	2011
Bidrag til tiltaksprogram og forvaltningsplan	Prosjektleder	2012 - 2014
Avgi høringsuttalelse til planprogram for forvaltningsplan - planperiode	Prosjektleder	2015
<i>Arbeide med tiltaksanalysene</i>		
Politisk behandling tiltaksanalyse Leiravassdraget	Kommunene	2010
Starte arbeid med oppdatert tiltaksanalyse for Nitelvavassdraget	Prosjektleder	2010
Gjennomføring og kontroll av tiltak i alle sektorer	Kommunene (VA, landbrukskontor), landbruket, andre sektormyndigheter	løpende
Handlingsprogram for opprydding i spredt avløp	Faggruppe spredt avløp/ Temagruppe Kommunalteknikk	2010 - 2011
Få frem fellesmalere og retningslinjer for praktisering for påslippsavtaler, spredt avløp ol.	Temagruppe kommunalteknikk faggruppe spredt avløp	2010 - 2011
Gjennomføre planlagte utredningsprosjekter	Prosjektleder	2010
Vurdere behov for nye utredninger, knyttet til bl.a. fremmede arter, problemkartlegging miljøgifter, minstevannføring	Prosjektleder	Løpende
Videreføre "Gratis miljøråd"/ annen rådgivning	Temagruppe landbruk	2010 -
Utarbeide handlingsplan for utbedring av hydrotekniske anlegg i landbruket	Prosjektleder/temagruppe landbruk	2010 - 2011
<i>Andre oppgaver</i>		
Påvirke utformingen av økonomiske, juridiske og administrative virkemidler bl.a. gjennom høringsuttalelse	Styringsgruppa/prosjektleder	Løpende
Bidrag ved utforming av RMP- og SMIL-ordningene	Prosjektleder/prosjektgruppe	Løpende
Gjennomføre og rapportere vassdragsovervåkingen	Kommunene/prosjektleder	Løpende
Årlig rapportering av aktivitetene	Prosjektleder	Årlig
Møteaktivitet, prosjektadministrasjon	/Prosjektleder/Alle	Løpende

Forslag til budsjett 2010

Forslag til budsjett for 2010 fremgår av vedlegg 1.

Forslag til utredningsoppdrag i 2010 fremgår av tabell 5. De fleste prosjektforslagene er fremkommet i samråd med prosjektgruppa og temagruppene.

Tabell 5 Forslag til prosjekter i 2010

Prosjekt	Kostnad, kr.	Merknad
Prosjekt "Gratis miljøråd"* (Rådgivning av 28 bruk i Nannestad, Gjerdrum, Ullensaker og Sørum)	100.000	Skjønnsmidler 2008 Leira Totalkostnad kr. 244.000,-. Søkt Fylkesmannen om kr. 144.000,-
Undersøkelse av metylkvikksølv i fisk i Leiras nedbørsfelt	154.000	Skjønnsmidler 2008 Leira Søkt Fylkesmannen og Fylkeskommunen om midler i 2009. Fylkeskommunen har avslått søknaden
Undersøkelse av mulige kilder til tilførsler av miljøgifter gruvedrift, nedlagte fyllinger	96.000	Skjønnsmidler 2008 Leira
Utarbeidelse av populærværstasjon - tiltaksanalysen	65.000	Midler fra Fylkeskommunen 2007
Oppfølging av kartlegging av fiskestatus	28.413	Midler fra Fylkesmannen 2009
Oppfølging hjemmeside	16.795	Rest av midler fra Fylkeskommunen 2007/2009
Oppdatering tiltaksanalyse Nitelva	150.000	Skjønnsmidler 2007 Nitelva og tilskudd Fylkeskommunen 2006
Sum	610.208	

Det er lagt opp til at disposisjonsfondet fullt ut blir benyttet til ulike prosjekter i 2010. I tillegg vil det bli søkt midler til prosjektgjennomføring fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Akershus fylkeskommune.

Organisering av Vannområde Leira – Nitelva

Styringsgruppe

Kommune/etat/ organisasjon	Representant	Vararepresentant
Sørum	Ordfører Hans Marius Johnsen (leder)	Varaordfører Ivar Egeberg
Fet	Ordfører Lisbet Lofthus Gabrielsen (nestleder)	Rådmann Lars Ove Saugnes
Gjerdrum	Ordfører Hanne Bakke Von Klemm	Varaordfører Dagrun Agnete Ødegaard
Gran	Ordfører Inger Staxrud	Varaordfører Rune Meier
Lunner	Ordfører Andres Larmerud	Varaordfører Ulf. O. Rogneby
Lørenskog	Ragnar Kristoffersen	Tekn. sjef Gunnar Fr. Aasgaard
Nannestad	Varaordfører Jan Haugerud	Ordfører Anne-Ragni Arntzen
Nittedal	Ordfører Mette Tønder	Enhetsleder Kristin Hurthi
Oslo	Jan Olav Nybo	Eli Grimsby, VAV
Rælingen	Ordfører Øivind Sand	Varaordfører Kathrine Raaum
Skedsmo	Varaordfører Boye Bjerkholt	Øyvind Lensnes, politiker
Ullensaker	Ordførere Harald Espelund	Eivind Åsnes
<i>Observatører</i>		
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Fylkesmiljøvernssjef Anne Marie Vikla	
Akershus fylkeskommune	Ass.fylkesdirektør Thomas Tvedt	Stig Hvoslef
Akershus Bondelag	Leder Odd Einar Hjortnæs	

Prosjektgruppe

Kommune/etat/organisasjon	Representant
Fet	Ann-Kathrine Kristensen
Gjerdrum	Bjarte Hunnstad
Gran	Trude Øverlie
Lunner	Kari- Anne Steffensen Gorset
Lørenskog	Terje Martinsen
Nannestad	Helge Bjørn Pedersen
Nittedal	Liv Beate Stormyhr
Oslo	Terje Vold
Rælingen	Henning Colbjørnsen
Skedsmo	Odd Ivar Opheimsbakken
Sørum	Elisabeth Borge
Ullensaker	Marie Strand
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Simon Haraldsen
Akershus fylkeskommune	Stig Hvoslef
Akershus Bondelag	

Vedlegg 1

Faggrupper/temagrupper

Kommune/etat/ organisasjon	Landbruk	Kommunalteknikk	Økologi
Fet	Ann-Kathrine Kristensen	Dag Strandbakken	Karl Alfred Bjølgerud
Gjerdrum	Hans Petter Langbakk	Brita Hellerud	-
Gran	Jens Olerud	Trude Øverlie	Trude Øverlie
Lunner			
Lørenskog	Terje Martinsen	Terje Martinsen	Kari Westgaard Berg
Nannestad	Marit Sand	Dag Brovold	Helge Bjørn Pedersen
Nittedal	Ida Marie Gjersem, Regionkontor Landbruk	Liv Beate Stormyhr	Guro Haug
Oslo		Terje Vold	Terje Vold
Rælingen		Henning Colbjørnsen	Tom G. Bengtson
Skedsmo		Jan Erik Bøgeberg	Sigrid Louise Bjørnstad
Sørum		Torunn Engebretsen Hoel	Elisabeth Borge
Ullensaker	Hans Petter Langbakk	Marie Strand	Marie Strand
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Tone Aasberg	Simon Haraldsen	Kristine Lund
Akershus fylkeskommune			
Akershus Bondelag		-	-

REGNSKAP 2009 – BUDSJETT 2010

Herunder fondsbruk

KONTO	Revidert budsjett 2009	Regnskap 2009	Budsjett 2010
UTGIFTER			
REGULATIVLØNN (FAST LØNN)	476000	378911	480000
AVSETNING TIL SEINERE FORDELING	22000	0	
ARBEIDSGIVERS ANDEL PENSJON	80000	53115	80640
ARBEIDSGIVERAVGIFT	78000	61014	79050
SUM LØNN	656000	493040	639690
KONTORUTGIFTER / REKVISITA	5000	363	5000
MAT TIL BEVERTNING møter/utvalg	0	1578	5000
STILLINGSANNONSER	0	20682	0
KURS/KONFERANSER INKL.HOTELL, OPPL.TILTAK ANSATTE	20000	6300	10000
BILGODTGJØRELSE: KM INKL. PASSASJERTILLEGG	0	4571	5000
REISEUTG.: BUSS, TAXI, FLY, LEIEBIL, BOMP., PARKER	0	1263	1000
DATAUTSTYR	0	24432	2000
KONSULENTHONORAR	356600	285472*	610208
ANDRE KJØPTE TJENESTER	0	35945	0
SUM	1037600	873646	1377898
INNTEKTER			
REFUSJON GRAN KOMMUNE	-20000	-20000	-20000
REFUSJON LUNNER KOMMUNE	-20000	-20000	-20000
REFUSJON NANNESTAD KOMMUNE	-91000	-91000	-91000
REFUSJON SKEDSMO KOMMUNE	-175500	-175500	-175500
REFUSJON ULLENSAKER KOMMUNE	-84000	-84000	-84000
REFUSJON LØRENSKOG KOMMUNE	-121200	-121200	-121200
REFUSJON NITTEDAL KOMMUNE	-98000	-98000	-98000
REFUSJON RÆLINGEN KOMMUNE	-71000	-71000	-71000
REFUSJON FET KOMMUNE	-30500	-30500	-30500
REFUSJON OSLO KOMMUNE	-20000	-20000	-20000
REFUSJON SØRUM KOMMUNE	-44500	-44500	-44500
REFUSJON GJERDRUM KOMMUNE	-61900	-61900	-61900
SUM	-837600	-837600	-837600
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-200000	0	540298
SUM TOTALT			1377898

* Inkluderer kr. 70.000,- til revisjon av overvåkingsprogrammet

- Pr. 1.1.2009 er saldo for disposisjonsfond kr. 516.047,-. Kr. 70.000 vil bli overført fra regnskapet for vassdragsovervåkingen.
- For 2010 foreslås videreført kontingentnivå for 2009.

Vedlegg 3

KONTO	Budsjett 2009	Regnskap 2009	Budsjett 2010
UTGIFTER			
KJØPTE TJENESTER	780000	818536	800000
MVA		204634	
SUM		1023170	
REFUSJONER			
REFUSJON ANDRE KOMMUNER		-497352	
REFUSJON NITTEDAL KOMMUNE		-57447	
REFUSJON RÆLINGEN KOMMUNE		-22457	
REFUSJON FET KOMMUNE		-42266	
REFUSJON SØRUM KOMMUNE		-61072	
REFUSJON GJERDRUM KOMMUNE		-85896	
TILSKUDD FYLKESMANNEN		-70000	
KOMPENSERT MVA		-204634	
SUM		-1041124	

Kr. 70.000 til justering av overvåkingsprogrammet er belastet vannområdets regnskap. Overvåkingsregnskapet fremstår derfor med et overskudd på kr. 17.954. Dette vil bli korrigert i regnskapet for 2010.

Oversikt over tiltak i kommunene i Nitelva- og Leiravassdraget i 2009

Kommune	Nittedal	Lørenskog	Skedsmo	Rælingen*	Fet
<p>Landbruk <i>"Landbrukets tiltaksstrategier i Lørenskog, Nittedal, Oslo, Rælingen og Skedsmo. 2009 -2012" ble utarbeidet av Regionkontor Landbruk i oktober 2008 og vedtatt politisk i de enkelte kommuner i 2009. Totalt i 2009 ble det gjennom SMIL-ordningen innvilget kr 591 191,- til forurensningstiltak. Tilskudd ble gitt til fangdammer og utbedring av hydrotekniske anlegg. I tillegg kan det gis tilskudd fra Fylkesmannen i tråd med Regionalt miljøprogram, dvs. til endret jordbearbeiding avhengig av erosjonsklasse, samt til grasdekte vannveier og buffersoner langs vassdrag og på flomutsatte arealer.</i></p>					
Tiltak i jordbruket ¹⁾	0,3 % av jordbruksarealet økologisk dyrket. Tilskudd til endret jordarbeiding til 34 av 53 aktive bruk. Ca 50 % av kornarealene har redusert jordarbeiding om høsten. 2 SMIL-søknader om hydrotekniske tiltak.	Ingen økologisk dyrking. Tilskudd til endret jordarbeiding til 12 av 22 aktive bruk. Ca. 45 % av kornarealene har redusert jordarbeiding om høsten. 1 SMIL-søknad om hydrotekniske tiltak.	0,5 % av jordbruksarealet økologisk dyrket. Tilskudd til endret jordarbeiding til 35 av 50 aktive bruk. Ca. 50 % av kornarealene har redusert jordarbeiding om høsten. 7 SMIL-søknader om hydrotekniske tiltak.	24,0 % av jordbruksarealet økologisk dyrket. Tilskudd til endret jordarbeiding til 16 av 22 aktive bruk. Ca. 68 % av kornarealene har redusert jordarbeiding om høsten. 2 SMIL-søknader om hydrotekniske tiltak.	I nedbørfeltet til Leira og Nitelva: Ingen økologisk drift. 11 av 12 gårdsbruk har søkt om tilskudd til endret jordarbeiding, til sammen for ca. 3230 dekar. I tillegg 30 dekar buffersone mot vassdrag. SMIL-midler til inngjerding av beite på Tuen
Kommunale tiltak					
Hovedplaner	Forslag til hovedplan for vannmiljø og avløp for 2002 - 2012 foreligger. Behandling utsatt. Forprosjektet fremtidig avløpshåndtering, klar for politisk vedtak Plan for rehabilitering av avløpsledninger, 2009 – 2013 vedtatt. Tiltaksplan for spredt avløp, klar for politisk vedtak..	Saneringsplan avløp 2002 - 2005 Hovedplan for avløp og vannmiljø (Kommunedelplan 2004 -2007)	Rullering av hovedplan for avløp ferdig i løpet av 2010. Vil gjelde for perioden 2011-14.	Hovedplan avløp og saneringsplan for vann og avløp 2007 - 2014. 71 mill. planlagt investert	Hovedplan Vann og Avløp 2006. Gjelder 2007 -2019. Revideres hvert 4.år
Renseanlegg	Åneby, Rotnes, Slattum Fungerer innenfor utslippstiltalsens rammer.	NRA: Anlegget fungerer godt og overholder alle kravene i utslippstillatelsen med god margin. Hovedplan 2009 - 2018 er vedtatt i samråd med eierkommunene. Planen er tiltaksorientert og beskriver åpenbare behov for oppgradering av eksisterende anlegg for å oppnå bedre arbeidsmiljø og mer stabil drift. Kostnader for de planlagte tiltakene fram til 2012 er ca 70 mill kr. Transportsystem som bare benyttes av en kommune, er overført til kommunen. Registrering av overløp er forbedret.			Ingen renseanlegg har Nitelva eller Leira som resipient
Ledningsnett og pumpestasjoner	Separatledninger for overvann og spillvann. Stort behov for sanering av utett ledningsnett. Budsjett 14 mill. i året fra 2009 til 2013. Alle pumpestasjoner for vann og avløp er overvåket. Arbeidet med oppgradering av kommunens ledningskartverk er påbegynt.	8 mill kr./år til rehabilitering og investeringer, bl.a. separering av spillvann og overvann. Oppgradering av avløpsnettet i Lørenskog sentrum. Kontinuerlig overvåking av overløpsdrift	Kr. 12,9 mill/år til fornying og sanering av ledningsnettet, der ca 4 mill er øremerket rehabilitering. Forslag om kr. 17 mill/år fra 2010. Forebygge vannskader i kjellere. Ca. kr. 600.000,- benyttet på forsikringssaker knyttet til kloakk i kjellere.		Har bare separatsystemer. Har brukt ca. 4-5 mill kr. årlig på saneringstiltak/ fornying av avløpsnettet de siste 10 -20 årene

Vedlegg 2

Kommune	Nittedal	Lørenskog	Skedsmo	Rælingen*	Fet
Spredt bebyggelse	425 eiendommer har separate avløpsanlegg. Tiltaksplan for spredt avløp utarbeidet. Planlagt politisk vedtatt i 2010.	Områdevis tilknytning av spredt bebyggelse. 56 eiendommer ikke er tilknyttet. Antar at det blir til slutt om lag 10 eiendommer som vil forbli ikke tilknyttet avløpsnettet når arbeidet er ferdig.	Ca. 270 eiendommer Kartlagt status for anlegg i Solbergområdet og utredet mulige tiltak. Planavdelingen jobber med omregulering her.		Jølsen-området har avrenning til Leira, ca. 25 -30 hus med spredt avløp. Øverst på lista for avkloakking. Planlagt gjennomført i løpet av 2010. Ellers ikke spredt bebyggelse med avløp Leira/Nitelva
Overflate-avrenning fra veier og plasser	Lokal overvannshåndtering kreves for nye prosjekter.	Utredet forvaltningen av overvannet. 1. byggetrinn for Knatten renses (naturbasert) for rensing av overvann fra Kjenn, Skårer vest og Lørenskog sentrum. Rensing av sigevann fra nedlagt avfallsdeponi og fra planlagt snødeponi planlegges. Krav om fordrøying av overvann ved store utbygginger	Overvannet fra store arealer i Strømmen og Lillestrøm ledes i fellesledning til NRA. Lokal overvannshåndtering kreves for nye prosjekter.		Lokal overvannshåndtering kreves ved større utbygginger. Avrenning til Leira: Tuen industriområde, ca. 80 mål og Jølsen næringspark, ca. 20 mål (takflater, asfalterte plasser, grusplasser, ikke opparbeidet areal, noe veisystem)
Overvåking	Kommunen/ Bioforsk- 4 prøvepunkter i Nitelva. Vurderer nye prøver i bekkene.	Noranalyser/kommunen I alt 17 målestasjoner + Sagelva ved Skjetten bro. Av disse driver Oslo stasjonen i Ellingsrudelva.	3 regionale prøvepunkter i Nitelva/Sagelva + egen lokal tiltaksovervåking.		Er med på overvåkingen som NIVA/ Bioforsk fikk på anbud for 10 Romeriks-kommuner. Prøvestasjon i Fet: Svellet Prøvetar i tillegg Bergerbekken med utløp til Svellet.
Framtidige aktiviteter	Gjennomføre "Tiltaksplan for spredt avløp" når politisk vedtatt. Gjennomføre "Plan for rehabilitering av avløpsnettet". Avgjørelse tas ang fremtidig avløpsløsning, rapport med anbefalt løsning foreligger. Videreutvikle ledningskartverket.	Kontinuerlig oppgradering av beredskapsplaner Optimalisere driftkontroll av vann- og avløpsnettet Videreutvikle ledningskartverket Arbeider for å øke vannføringen fra Elvåga til Ellingsrudelva., for å redusere algeoppblomstringa i Langvannet. Finstadsletta renses er ferdig. Arbeider videre med Ellingsrudelva vannpark	Medvirke til at utslippet fra NRA flyttes fra Nitelva til dyputslipp i Øyeren. Økt innsats for sanering/ rehabilitering av ledningsnett. Separering i Lillestrøm og miljøgate Strømmen.		Optimalisere driften og driftskontrollen av avløpsnettet, Få oversikt over målte verdier fra nødoverløp i pumpestasjoner. Fortsette å investere i ledningsanlegg. Bygge nytt renses anlegg. Oppgradere/bygge 3 nye pumpestasjoner med tilhørende omlegginger av sentrale pumpeledninger. Dette har ingen direkte innvirkning på Leira/ eller Nitelva.

* Ikke alt drenerer til Nitelva eller Leira. Ikke mottatt data for 2009.

Vedlegg 2

Kommune	Nannestad	Ullensaker	Gjerdrum ⁴⁾	Sørum
Tiltak i jordbruket ¹⁾	<p>”Strategidokument for landbruket i Nannestad kommune 2009-2012”, utarbeidet av kommunen i samråd med fagorganisasjonene i 2004 og revidert årlig påfølgende år. I perioden 2007-2009 hadde tilskudd til gjødsellager prioritet 1 og hydrotekniske tiltak prioritet 2. Kr 128 000,- ble totalt innvilget til forurensningstiltak Leiras nedbørfelt gjennom SMIL-ordningen. I tillegg blir det utbetalt kr 3 650 000 kr i tilskudd til forurensningstiltak gitt i RMP. Revidert tiltaksstrategi for 2010-2013 er utarbeidet og vedtatt for 2010. Nytt for denne perioden er at hydrotekniske tiltak og gjødsellager prioriteres først.</p> <p>I nedbørsfeltet til Leira:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ca 4 % av jordbruksarealet økologisk dyrket.¹⁾ - Totalt 24 665 daa²⁾ jordarbeides ikke om høsten, fordelt på erosjonsklassener: kl.1 1859 daa kl.2 7050 daa, kl.3 10 095 daa kl.4 5 661. - Ca 12 400 m buffersone mot vassdrag - Ca 5 620 m grasdekte vannveier - Ca 1366 daa gras med redusert gjødsling - SMIL-midler til et gjødsellager og utbedring av 3 hydroteknisk anlegg. - 120 søknader om forurensningstiltak innenfor RMP –ordningen 	<p>Landbrukets tiltaksstrategier i Ullensaker kommune ble videreført i 2008 og vedtatt politisk i 2009. Kr 827 047 ble innvilget til 16 forurensningstiltak gjennom SMIL-ordningen, til fangdammer, og utbedring av hydrotekniske anlegg. I tillegg til SMIL kan det gis tilskudd fra Fylkesmannen i tråd med Regionalt miljøprogram, dvs. til endret jordbearbeiding avhengig av erosjonsklasse, samt til grasdekte vannveier og buffersoner langs vassdrag og på flomutsatte arealer. Ordningen med tilskudd til ikke å jordarbeide erosjonsutsatte areal om høsten har virket godt. Vinteren 08/09 lå ca. 62 % av åkerarealet i stubb, av dette igjen var 1355 daa også tilsådd med fangvekst. Det er innvilget tilskudd via BU - midler til oppgradering og utvidelser av 3 gjødsellagre.</p>		<p>30 av 35 foretak har søkt RMP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antall daa fulldyrka areal ca 9750 • 6308 dekar ligger i stubb • 888 dekar gras på erosjonsutsatte arealer m/ redusert gjødsling. • 776 meter grasdekte vannveier • 1492 meter grasdekte buffersoner <p>18 % av søknader om SMIL –midler/ forurensing fra Leira sitt nedbørsfelt (alle utbedring av hydrotekniske tiltak) Kr 163 540 er brukt av SMIL – midler til forurensningstiltak i Leira</p> <p>2 produsenter driver økologisk produksjon, mjølk, gras og kornproduksjon</p> <p>Har i 2009 arrangert tre grendemøter (ett i Frogner) med info og veiledning om økologisk kornproduksjon. Samarbeid med forsøksringen, Åsmund Langeland. Arbeidet etter den såkalte Re – modellen. Prosjektet bidro til økt fokus, diskusjon og god dialog med forsøksringen og interesserte gårdbrukere.</p>

¹⁾ Andel av totalt jordbruksareal (dyrka og innmarksbeite).

²⁾ Utgjør ca 62 % av totalt 39 533 daa fulldyrka areal i Leiras nedbørsfelt.

³⁾ Totalt hadde Nannestad kommune 153 søknader om produksjonstilskudd og 131 søknader om tilskudd til regionale miljøtiltak.

⁴⁾ Ikke mottatt data for 2009

Vedlegg 2

Kommune	Nannestad	Ullensaker	Gjerdrum	Sørum
Kommunalteknikk				
Hovedplaner	Fra 1994. Oppstart av arbeid med ny hovedplan.	Revidering av Hovedplan for avløp og vannmiljø 2003-2007 pågår. Forslag til plan for 2010-2014 sendes til politisk behandling i begynnelsen av 2010.		Hovedplan Avløp 2002. Oppstart med å revidere til Hovedplan avløp og vannmiljø i 2010.
Renseanlegg	Åsgreina, Gardermoen fellsanlegg	Gardermoen og Kløfta renseanlegg overholder krav i utslippstillatelsene.		Ingen renseanlegg har Leira som resipient
Ledningsnett og pumpestasjoner	Stort behov for sanering av fellesledninger på byggefelt.	Har separatledninger for overvann og spillvann. Arbeider kontinuerlig med sanering av avløpsnettet på Kløfta der det er problem med innlekk på ledningsnettet. I 2009 oppgradert ledningskartverket i forhold til alder og materialtype.		Har bare separatsystemer. Har investert i saneringstiltak/ fornying av avløpsnettet de siste 10 årene i Leira området, så mesteparten er av ung alder.
Spredt bebyggelse	1034 separate avløpsanlegg, 800 av disse er av meget dårlig kvalitet og må få nye renseløsninger.	Vedtak fra 2005: mindre avløpsanlegg med dårlig rensing skal oppgraderes (485 stk., hele kommunen). Arbeidet følger handlingsplan for oppgardering av mindre avløpsanlegg.		Totalt antall anlegg i nedslagsfeltet er 225. Dette er både hytter og boliger. Av dette går 121 anlegg ut i Jeksla. Mange av disse anleggene skal over på kommunalt avløp. Minst halvparten. Vi har hatt befaring på 25 anlegg innenfor Leiras nedslagsfelt. Av disse er det sendt 20 pålegg om oppgradering av privat anlegg.
Overflate-avrenning fra veier og plasser	Lokal overvannshåndtering kreves for nye prosjekter	I henhold til Kommuneplan 2008-2020 skal lokal overvannshåndtering framgå av byggesøknader, løses i tråd med kommunens retningslinjer for vann og avløpsanlegg, og godkjennes av kommunen. Rensepark i Måsabekken ferdigstilt i mai 2009. Mottar overflatevann fra sentrale deler av Jessheim.		Lokal overvannshåndtering kreves ved større utbygginger.
Overvåking	Er med i fellesovervåkingen. 3 prøvesteder.	Har i 2009 hatt overvåking av prøvetakingsstasjoner i Leira, Tveia, Jeksla og Måsabekken.		Anbud overvåking av NIVA/ Bioforsk gjeldende for 10 Romeriks-kommuner.
Framtidige aktiviteter	Arbeid med ny hovedplan og tiltaksplan er startet opp.	Ferdigstille hovedplan avløp og vannmiljø. Sende ut varsel og pålegg om oppgardering av 115 stk. mindre avløpsanlegg i Vannområde Leira.		Oppfølging av pålegg sendt til beboere med mindre avløpsanlegg. Fortsette utbygging av det

Vedlegg 2

		Oppgradering/sanering av avløpsledninger på Kløfta, ca 1700m. Kloakkering Fjellberg 70 boenheter. Kloakkering Hauer seter ca 20 boenheter.		kommunale avløpsnett, jfr Utbyggingsplan for kommunalt avløpsnett (vedtatt 2007). Vurderinger rundt å sende avløpet, som i dag går til NRA, til planlagt nytt Sørumsand RA. Fremmedvannssøk på avløpsnett. Saneringsjobber på avløpsnett.
--	--	--	--	--